

JUTURAMAAT

Nr. 122

„RAHVALEHE“ maksuta kaasanne.

15. oktoobril 1932.

Ei keegi tea Kuhu...

Anny Wothe romaan *Norra elust*.

22

Seal tõstis Holger hõnates Sõstrene käsitavatele, ruttas oma kaudamõelnud aeda astuvatele Uhhidile ning Olaf Fedderseni vastu, ja püüi kohmetult puikleva neli enda kõrvale seistma.

„Mis võita näha midagi“, naeris ta hõnates, „see on nimelt mõraja — minu mõraja — ja mina olen peigmees, ning Isaaks veel selline õnnelik, nagu te teist pole näinud.“

Seal naeris ka Uhhid ning Olaf Feddersen, ja südamikud õnnesoovid hoovatsid paarile vastu.

Holgerile näis, et Uhhid ning Olaf Feddersen põinudki nii väga rabadad.

Uhhid ütles ka viivu apa pärast naeratsedes, et ta olivat aeda amsu oodanud, ja Olaf tunnistas, kui suurt lõbu see talle teinud, et Holger talle armukade olnud.

Seal langetas õnnelik peigmees süüdiaseks pea.

„Ma olin tööpoolest tobe poiss“, kurtis ta oma pruudile. „Aga nüüd peab muutuma kõik paremaks, looda minule. Ma saan veel üsna nooreks ning mõistlikuks, küll sa veendud loegi.“

„Noh, ma tahan loota“, nõustus Sõstrene alandlikult ja tema äkkravad silmad tunnustasid, et ta uskus õnnesse, mis tulnud talle küll hiljavõitu, aga mida ta tahtis hoida kindl kogu jõuga.

17.

Järgmine päev möödus Gudmundi talus väga pidulikult ning rõõmsasti.

Holger kärsas õnnast ja Sõstrene lähtis endise töö-

situdsaga oma kohustused, aga ka tema silmale oli teesugune läige. Uhhidil pilgud olid sõdelevamad kui viimastel nädalatel, ja sageli tabas ta enese selts pealt, et vaatas unistavate pilkudega sõrdile, kas ei tule juba nähtavale Olaf Fedderseni paat.

Kui ta jälle kord rõõmalt majja astunud, ehmus ta oma mõtetest.

Kas ta tundis tõesti igatsust Olaf Fedderseni järele? Raske oihk tungis rinnast.

Ta ei saanud enam endastki aru. Tema südames oli teesugune segadus kõrgsugu mõtetest ning tunnetest, mida ta enam ei mõistnud lahutada.

Gedelind küttas teda!

116

Õhtuks oli Holger palunud Olaf Fedderseni nõndanimetatud kihhupoole, ja nüüd ootas Uihild igatsusega seda soga.

Ümra segelli oli ta lootnud, et Olaf Feddersen on tulnud, nagu ta seda varem tihti teinud, enne lõunast Belek-Sakale kohtuma temaga.

Aga kuningas Bele hant jäi ümra õksid-
daeks, ja Uihild istus kaasa soga suure
kase haljaste okste all, mis lehvisid tuules
nagu mõrajaloorid.

Holger kõneles palju maja ühest sisu-
tamisest ja kõiksugu asjadest, mis ta lah-
tis oota Söetrenela Bergenis, nõnda et peiu
maema pehkes ja oma peigmannast miilata-
tuslikuks nimetas.

Holger aga naeris selle peale ja uuris sa-
laja Söetrene soovet, mis sel ei oluudki.

Hilisel pärastlõunal, kui purpurne päike
use fjordi tuggus ja kõik juua pidutsuuke
õhusõõgike valmis, saabus Uihildile Tho-
raid Bordesse poolt telegramm.

Värisevate kätega avas Uihild paberi. Tal
oli heledal tunne, et saadakse et sisalda midagi
head.

Kogeleva häälega luges ta:

„Godelind tahab näha sind veel kord em-
ma lõppu. Kui võid, siis tule kohe.

Sina isa.”

Uihild langetas rahutuna paberi. Gode-
lind kuutsis teda, Godelind, keda ta enam
ei tahtnud näha? Uihildile tõrjus kõik tee
soovi täitmise vastu.

Ta tuli endale ette nõrgema ning van-
kuvana, kui hakkas mõtlema tagasime-
kule taamajja, millest tõotanud hoiduda ee-
male niikaua, kui Godelind elab seal.

Aga kas isa ei kirjutanud, et surm lä-
hedal? Kas Godelind peaks olema tööpoole-
lest nii halge, et põlnud enam lootust? UI-
HID hakkas kahtlema. Kuid Godelind töö-
poolest sureb, siis põlnud ta täinud suri-
ja soovi, siis oli ta olnud kankeksine al-
malt õigusestunustest piiratuna, jättes ande-
tamata lahkumise aktsimuse, kindluses vaid
selle väärarvamuses.

Kas ei olnud palju silmas teha head pe-
tusele, juhutada teda mahaeda kõrga õigole
teele, kui hukka mõista, pahandada? Kõik
need kihvimused peetudisid tema sügavasti
higutatud, ümra kahevast näol, kui ta vaat-
as küsivalt Holgeri silmandesse.

„Mida sa kavatsed teha?“ küsis viimane
ja sügav tõsidus lebas tema näol.

„Tõmmu sõidan ma.“ vastas Uihild
kindlalt, ja tema hallid silmad hakkasid
hõõruma. „Ma arvan, et pean seda tegema,
oni: Holzer, kas sa ei mõtle sõidama?“

Holger kehitas õigu

„Sul võib olla õigus, sa tead, kuidas
Söetrene ning mina suhtume Godelindile,
aga midagi...“ kui ta sõnemas.”

„Ma ei mõista, kuidas sina, Holger, veel
võid kahele.“ hõndis Söetrene. „Uihildil on
õigus, tema peab sõitma kõneleval juhul
koju, ja mina lähen temaga.“

„Sina.“ hõndis Holger pahasena, „jah,
aga ütle mulle, jumala pärast, mis on sul
sisis otsida Bordesholmis?“

„Võib-olla saan ma olla abiks Uihildile
ja tema isale.“ vastas Söetrene kindlalt.
„Ja oleks ka parem, kui ma pole praegu
siin. Valmistu sina kõik puitmööble, ja kui
kõik korras, võid sa tuua mu alaliseks Gud-
mundi talu.“

Holger suudles oma mõrjat tõiiselt
laubale.

„Oigu siis nii. Aga nüüd naudime veel
seda päeva, mis hoiab meid koos. Seal tu-
leb ka Olaf Feddersen, nüüd võime kohe al-
guat teha.“

Kokkudes kuulis Olaf Feddersen ära-
õõdust.

Kihhuse pidulik õhtusöök möödus vaik-
semalt kui loodeti. Segeli jäid kõik vaik,
kuigi Holger pöödis kõigest jõust hoida asi
elavat teelust.

Pärast sööki oli Söetrenel valmistada
veel üht kui teist ärasõuduks ja Holger lah-
tis teda aidata.

Olaf Feddersen ning Uihild läksid randa
jalutama ja vaatasid silmide fjordile, kust
Uihild pidi lahkuma.

Loojeneva päikese tantsu lebas lainetel.
Kevadtuulekaded talvased voogud ja
Fritthjofi mälestussammas kumab teispool
kallast suurena ning võimsana.

Uihild oli noppinud aiasit kihbukese ke-
vadõõli, ning kändis ta hooliga kasulata.
Tee üle valdlemata, hõndisid nad mõlemad.
nagu kokku rüügitud kuningas Bele haan
juurde, kus kohisev vaiksest lõhnast haak.

„Kas ta tahata kaunistada kuningas Bele
hauda nende hilidega?“ küsis Olaf Fedder-
sen ja tema hääl värises kergesti.

„Jah, ma tahaksin panna need õied val-
kivale kivile. See peab olema jumalaga jät-
mine minu poolt, sest kas teab, millel ja
kas ma tulen siis veel tagasi.“

Olaf ohmus.

„Tee õllesite mulle kord, et ei lähe-
leksi tagasi oma koju, ja mõnda mõtlete lah-
kuda järevalt Balerannast. Kas te teate
ka, kui halget te teete mulle sellega!“

Uihild ei vaadanud meelele Olaf Fedder-
senile, vaid kaunistas innuga vana kuninga
haakivi.

„Ma tuleksin hea meelega tagasi Bala-
randa.“ õlles ta seejuures tasa, „aga ma ei
tea, kas see võimalik. Läh suuri raskusi
on mul sees. Ma ei suuda mõelda, et pean
särgema jälle seda näist, kas teipud mulle
sü palju halget.“

„Siis jääge ometi nia“, palus Olaf. „Te teate, kuidas ma ihkan jätta teid alaliseks enda juurde.“

„Ei, Olaf Feddersen, see ei lähe. Ma ei teataks rahu isenda ees, kui täidaksin teie soovid.“

„Aga sõstruse palmadale,“ ühendas Olaf vabale, „siis tulite kindlasti. Lubage mulle seda, Uihild, siis taanlime, lõbutsema ning olema rõõmsad.“

„Ei Olaf Feddersen, minule on vist lõpetud kõik märgud ning taandud. Täna aga tänan ma teid kõigest sõdamest selle eest, mis te mulle teinud. Unustada ei suuda ma seda ilalgi.“

Olaf Feddersen tõmbas tüdrukuga mõlemad käed tugevasti oma rinnale ja sundis teda istuma enda kõrvalle pingile.

„Te ei tobi minna nõnda minu juurest, Uihild. Te peate juutama, et saate minu omaks, kui tulete tagasi. Sest ma tean ning tunnen, et olen teile ka armast.“

Uihild tõmbas oma käted äkki ära.

„Ei, te vabalt väga,“ kumab ta, „te olete mulle küll armast ja ma hindan teie truud sõprust, aga teie palusid ei või ma saada.“

„Seepärast, et armastate veel teie teist,“ tõukas Olaf tussasena sõnad suust.

„Ei, Olaf Feddersen, see armastus suri minus sel hetkel, mil nägin, kuidas Fjærn Bagge alistus Godelindil võrgutamisele. Aga kui Godelind peaks tööpöoletu surema, on mu isa teie õksil. Ta istub siis mahajäetuna Bordenholmis ning vaatab igatsedes üle suure mere, hinges sõgav lein, et tema ainsus läp jätnud ta maha survestas hädas.“

„Kuidas võite te ometi nõnda kõnelda, Uihild. See oli õige, et lahkusite Bordenholmist, teie isa õlles sedasama.“

„Ea on hea, ta ei mõtle kunagi endale, aga minu kohus on olla nõud tema juures ning aidata, kui ta kaanatab.“

„Siis ei anna te mulle mingit lootust?“ küsis Olaf Feddersen meeli helles. „Te tahate suuta mu ära igaveseks enda korvan? Kas te aimate ka, mida teete mulle seega? Kas olete mõeldud sellele, et tapaksite minus viimse elusõdemise, kui tõukaksite mu endast eemale?“

Uihild naeratas nukraalt.

„Ma ei tõuka teid ära, Olaf Feddersen. Aga see oleks patt, kui täidaksin teie teie soovil. Minus on liiga palju, mis peab enne seiginema. Aga ma palun teilt äht, kui teie tee viib teid jälle üle lofootidesse, siis mõelge minule ja tulge Bordenholmi rõõmuga vastuvõtava külaliskena.“

Olaf Feddersen vaatas kaua ning suri-
valt Uihildile otse. See istus purpures

päikesekumas ja tema hallides silmades, mis vaatasid igatsedes üle mere, peitus niska. Järgi, mis siis Olafile seda, mida vabast Uihild ei teadnud seegi.

Termiiselt tõmbas ta neiu kätte huultele ja tema häälles oli kuulida hõiskamist.

„Ma teian, Uihild, vabast varem, kui arvate, ja ma saame õnnelikuks, väga õnnelikuks.“

Punastades tõmbas tüdruk oma kätte ära, ähkida ta ei osanud. Et peita oma kurbust, kohendas ta mõned hilled hauakivile ning ütles sõna teise:

„Sõdamis veel kord üle fjordi, Olaf Feddersen, ma tahaksin jälle Jumalaga Balerannas. Kas teie peate on sin?“

Olaf Feddersen nõustus rõõmuga.

„Tulge, sõidame koba, praegu on nii liin. Meri on nagu üks punaseid roose, mis valmistavad mulle tee õnnel.“

Ta haaras neiu käest kinni ja nad kõndisid kõrvalt sillani, kus kõikus lainetel väike paadike.

Aurikuteid, mis peatsid läbi, kutsus siit-sealt muusikat, veellevad tantsuviise; ja rannast lahkus üks lootsik teise järele peoka õhtund inimestega.

Olaf Feddersen arvas ruttu sõõda, kaugele Sagnefjordile.

Nad ei kõnelenud palju, ainult aeg-ajalt hõlises Uihildil huultelt valmistusehõõd, kui nad hõlisesid sõjerdavatel voogudel ja Olaf Feddersen kõneles vabale vabal lofootidest, mis ta ei osanud unustada, ja kuidas ta igatsesvat näha Põhja-Norra majas-
teediliku itu.

Uihild naeratas unistavalt. Ta ei teadnud, kas oli see igatsus kodu järele, mis pani teda kergesti värisevaks, või magusõnnelik tunne, et võis olla Olaf Fedderseniga, või hõlisesat temaga üle sõõdelevate lausete kuhu päike pildus sõõndavald pärleis.

Õhtusea hakkas kustuma.

Lillakas loor laskus lämetele, mis saanud nõud rohekaid viilge. Mäed esleid siin-
nakas kaugeks.

Ülmastav lõhn, mis tõusis puuvilja eedadeist, hoovas neile vastu, kui nad kõndisid hõlises Godemundi talis.

Värvad ees ühtesõid nad veel talmetelele kätt. Rõhkida nad ei osanud. Siis astus Olaf Feddersen ruttu majja, et jätta head aega sõõstrerega. Uihild aga läks oma tuppa.

Ta tahtis olla õksil, õksil oma mõtetega. Nõud tuli 66. viimne 66, mis tal veeta Bordenholmis hämarusse tukkuvate märgede vabal.

(Järgneb.)

